

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
_____ Олег ЛАГОДНІЮК

«___» _____2020

06-03-11s

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

ФІНАНСИ		FINANCE
Шифр за ОП	ФП 5	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of knowledge Management and administration
Спеціальність Фінанси, банківська справа та страхування	072	Field of study: Finance, Banking and Insurance
Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування		Educational Program: Finance, Banking and Insurance

Силабус навчальної дисципліни «Фінанси» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Рівне. НУВГП. 2020. 17 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18666>

Розробник силабусу: Кондрацька Н.М., к.е.н., доцент кафедри фінансів та економіки природокористування, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № __ від “__” _____ 2020 року

В.о завідувача кафедри: Ляхович О.О., к.е.н, доцент.

Керівник освітньої програми, Мельник Л.М., к.е.н., доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № __ від “__” _____ 2020 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: Ковшун Н.Е., д.е.н., професор

СЗ №-4936 в ЕДО.

© Кондрацька Н.М., 2020
© НУВГП, 2020

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Спеціальність	<i>072 Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Рік навчання, семестр	<i>2, 3</i>
Кількість кредитів	<i>5</i>
Лекції:	<i>26 годин</i>
Практичні заняття:	<i>24 години</i>
Самостійна робота:	<i>100 годин</i>
Курсова робота:	<i>Так</i>
Форма навчання	<i>Денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Екзамен</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Кондрацька Наталія Миколаївна, к.е.н., доцент
кафедри фінансів та економіки природокористування*

Вікіситет <https://cutt.ly/ghoUQ09>

ORCID **0000-0001-9103-6241**

Як комунікувати n.m.kondratska@nuwm.edu.ua

тел. 068-011-28-90

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація
навчальної
дисципліни,
в т.ч. мета та
цілі

Даний курс сприяє засвоєнню знань з теоретичних та практичних аспектів формування, розподілу і використання фінансових ресурсів, засад фінансової політики держави і механізму її реалізації, сфер та ланок фінансової системи. Важливим є також ознайомлення із фінансами суб'єктів господарювання та домогосподарств, фінансового та страхового ринків. Необхідними складовими дисципліни є фінансова безпека держави та міжнародні фінанси.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів базових знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи.

Використовуються такі методи викладання та технології: проблемна лекція, аналіз конкретних ситуацій (case study), складання структурно-логічних схем, навчальна дискусія, обговорення, презентації, та інші.

Посилання на
розміщення
навчальної
дисципліни на
навчальній
платформі
Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3332>

Компетентності

*ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.*

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК 12. Здатність ідентифікувати проблемні аспекти та обґрунтовувати пріоритетні напрями покращення функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансової системи в цілому.

СК 13. Здатність використовувати сучасні технології та новітні інструменти при здійсненні фінансового аналізу на макро- та мікро- рівнях.

Програмні
результати
навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси

домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні навички, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, економічна компетентність та інші.

Структура навчальної дисципліни

Зазначено нижче в таблиці

Методи оцінювання та структура оцінки

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу

за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;

- вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

За вчасне та якісне виконання завдань для самостійної роботи та опанування курсу, студент отримує такі обов'язкові бали:

- 60 балів поточне оцінювання;
- 20 балів – модуль 1*;
- 20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

*Дисципліна закінчується екзаменом, тому результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль

Оцінювання курсової роботи:

- теоретична частина – до 10 балів;
- практична частина – до 10 балів;
- захист роботи – до 10 балів;

Детальний розподіл балів за курсом розміщено у навчальній платформі Moodle за посиланням: <https://exam.nuwm.edu.ua/mod/resource/view.php?id=40700>

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

Розрахункові завдання, задачі, лабораторні роботи, ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить

суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Студенти можуть отримати додаткові бали за виконання рефератів,есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Крім того, додаткові бали можна отримати на основі перезарахування результатів неформальної освіти (див. розділ «Неформальна та інформальна освіта»)

Модульний контроль проходитиме у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 25 запитань по 0,4 бали (10 балів), рівень 2 – 5 запитань по 1 балу (5 балів), рівень 3 – 1 завдання на 5 балів (5 балів). Усього – 20 балів.

Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість подання апеляції можна знайти за посиланням: <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	Дисципліна «Фінанси» є складовою блоку нормативних навчальних дисциплін для підготовки студентів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Вона базується на знаннях отриманих з таких навчальних дисциплін, як „Мікроекономіка”, „Макроекономіка”, а отримані знання будуть використовуватись у подальшому при вивченні таких дисциплін: „Економіка підприємства”, „Страхування”, „Банківська система”, „Бюджетна система”, „Податкова система”, „Фінансовий ринок”.
Поєднання навчання та досліджень	Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з основних проблем, що розглядаються під час вивчення дисципліни.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях (<https://cutt.ly/ghoUQ09>).

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення: 26.06.2019).
2. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення: 26.06.2019).
3. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://www.dfr.gov.ua> (дата звернення: 26.06.2019).
4. Періодичні видання Національного банку України // Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=15727773&cat_id=36450
5. Офіційний портал Державна фіскальна служба України. Податки, збори, платежі. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/>
6. Звіт про використання бюджетних коштів // Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/byudzheth>
7. Державний бюджет // Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua/news/borg>
8. Економічна статистика // Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/http://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Законодавство України / Верховна рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Інформація стосовно строків здачі завдань та модулів, а також їх перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/> та у новинах курсу.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Даний документ регламентує право та порядок повторного вивчення дисципліни чи повторного навчання на курсі.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі

студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

самостійно вивчити пропущений матеріал здобувачі можуть скориставшись матеріалами та відео уроками, розміщеними на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайну-курсу, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни. Відкритий перелік курсів в розрізі дисциплін розміщено на сторінці кафедри фінансів та економіки природокористування: <https://nuwm.edu.ua/nni-em/kaf-fep/neformalna-osvita>

Рекомендовані курси в рамках неформальної освіти (до 10 балів):

- Основи фінансів та інвестицій:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2/about
- Ефективний бюджетний процес в органах місцевого самоврядування:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+BP_101+2017_T1/about
- Finance for Everyone:
<https://www.coursera.org/programs/national-university-of-water-and-environmental-eng-on-coursera-ioegs?productId=Ma4VrW0zEeWEewoyD2Bc5Q&productType=course&showMiniModal=true>
- Personal & Family Financial Planning:
<https://www.coursera.org/programs/national->

[university-of-water-and-environmental-eng-on-coursera-
ieegs?productId=wsC6Z0BQEeWC4g7VhG4bTQ&productType=course&showMiniModal=true](https://www.coursera.org/learn/university-of-water-and-environmental-engineering/ieegs?productId=wsC6Z0BQEeWC4g7VhG4bTQ&productType=course&showMiniModal=true)

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну

З метою покращення якості викладання дисципліни проводиться опитування наприкінці курсу та анкетування після вивчення курсу. Анкетування здобувачів стосовно якості викладання даного курсу та освітнього процесу в НУВГП в цілому проводиться щосеместрово.

Результати опитування надсилаються здобувачам і в узагальненій формі оприлюднюються на сайті НУВГП. Порядок опитування, зміст анкет та результати попередніх анкетувань розміщено на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja>

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно, з врахуванням змін фінансового законодавства України та світу, а також та появи сучасних фінансових технологій розвитку фінансових систем.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін в сфері банківської діяльності. За такої ініціативи студенти можуть отримати додаткові бали.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до

Департамент фінансів міської ради фінансів Рівненської обласної державної адміністрації

викладання

Інтернаціоналізація

Scholar.google (Пошук за статтями великих наукових видань, по архівам препринтів, публікаціям на сайтах університетів, наукових товариств та інших наукових організацій): <https://scholar.google.com/>
Open Educational Resources (відкриті освітні ресурси): <https://www.oercommons.org/>
Open Access Publishing in European Networks (колекція наукових книг з гуманітарних та суспільних дисциплін): <https://www.oapen.org/>
Open Yale Courses (лекції та інші матеріали з дисциплін гуманітарних, суспільних та природничих наук): <https://oyc.yale.edu/>
Розширений перелік ресурсів та сервісів: <http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 26 год

Прак. 24 год

Самостійна робота 100 год

Лекційні та практичні заняття

Тема 1. Теоретичні основи функціонування і розвитку фінансів

Кількість годин: лекції – 2 прак. - 2	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p>
Опис теми	<p>Сутність і відмінні ознаки фінансів. Функції фінансів. Призначення та роль фінансів. Генезис і еволюція фінансів.</p> <p>Література [1, 6, 7, 8, 11, 15, 19, 21, 25]</p>

Тема 2. Податки та податкова система

Кількість годин: лекції – 4 прак. - 4	<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p>
--	--

	<p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p> <p>ПР24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання.</p>
Опис теми	<p>Сутність і функції податків. Класифікація податків. Податкова система і податкова політика України.</p> <p>Література [1, 3, 6, 7, 13, 19, 21, 25]</p>
Тема 3. Бюджет та бюджетна система	
Кількість годин: лекції – 4 практ. – 2	<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p> <p>ПР24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання</p>
Опис теми	<p>Економічна сутність і призначення державного бюджету. Бюджетна система України. Бюджетний процес в Україні.</p> <p>Література [2, 3, 4, 9, 18, 19, 20, 22, 23]</p>
Тема 4. Бюджетний дефіцит і його вплив на розвиток економіки	
Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	<p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p>
Опис теми	<p>Сутність, джерела формування і класифікація доходів бюджету. Сутність, склад і структура видатків державного бюджету. Бюджетний дефіцит: суть види, види та джерела покриття.</p> <p>Література [2, 3, 4, 9, 18, 19, 20, 22, 23]</p>
Тема 5. Державний кредит і державний борг	
Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	<p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p>
Опис теми	<p>Сутність, функції та форми державного кредиту. Класифікація державних позик і джерела їх погашення. Державний борг, його формування і обслуговування.</p> <p>Література [2, 3, 4, 9, 18, 19, 20, 22, 23]</p>

Тема 6. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання

Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	<p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p>
Опис теми	<p>Сутність та функції місцевих фінансів. Місцеві бюджети – фінансова основа місцевого самоврядування. Збалансування місцевих бюджетів.</p> <p>Література [2, 3, 4, 9, 13, 18, 19, 20, 22, 23]</p>

Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання

Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p> <p>ПР24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання</p>
Опис теми	<p>Фінансові відносини суб'єктів господарювання. Фінансові ресурси підприємств, їхній склад і джерела формування. Особливості фінансів підприємств різних форм власності та видів діяльності.</p> <p>Література [1, 5, 7, 8, 11, 15, 19, 22, 24]</p>

Тема 8. Фінанси домогосподарств

Кількість годин: лекції – 2 прак. - 2	<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.</p> <p>ПР24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання.</p>
Опис теми	<p>Теоретичні основи фінансів домогосподарств. Бюджет домогосподарства, його структура. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники.</p> <p>Література [1, 6, 7, 8, 11, 15, 19, 21, 25]</p>

Тема 9. Фінансовий ринок

Кількість годин: лекції – 2 прак. - 2	<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання.</p>
Опис теми	<p>Поняття фінансового ринку та його структура. Об'єкти та суб'єкти фінансового ринку. Характеристика окремих сегментів фінансового ринку.</p> <p>Література [1, 6, 7, 8, 11, 15, 19, 21, 25]</p>

Тема 10. Фінансова безпека держави

Кількість годин: лекції – 2 прак. - 2	<p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та</p>
--	---

	<p>страхування).</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання</p>
Опис теми	<p>Економічна безпека як багаторівнева система: поняття та базові елементи. Фінансова безпека: сутність і місце в системі економічної безпеки. Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави.</p> <p>Література [1, 6, 7, 8, 11, 15, 19, 21, 25]</p>

Тема 11. Міжнародні фінанси

Кількість годин: лекції – 2 прак. - 2	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.</p> <p>ПР24. Вміти визначати та обґрунтовувати шляхи вдосконалення механізму функціонування державних, корпоративних фінансів, фінансів домогосподарств, фінансових ринків та покращення фінансового стану суб'єктів господарювання</p>
Опис теми	<p>Сутність і призначення міжнародних фінансів. Міжнародні фінансові організації і міжнародні фінансові інституції. Міжнародний фінансовий ринок.</p> <p>Література [1, 2, 3, 10, 12, 17]</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Благун І.Г. Фінанси : навч. посіб / І.Г. Благун, Р.С. Сорока, І.В. Єлейко. – Львів : Магнолія 2006, 2007. – 314 с. – Вища освіта в Україні.
2. Бюджетна система : [навч. посібник] / К.М. Владимиров, Л.О. Абсава, Л.В. Владимірова, Т.К. Мінза. – К. : Кондор, 2009. – 220 с.
3. Бюджетна система : навч. посіб. для студентів ден. та заоч. форм навчання напряму підгот. 6.030508 "Фінанси і кредит" / Укоопспілка, Львів. торг.-екон. ун-т ; [уклад.: Андрейків Т. Я., Оліярник В. В.]. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. 286 с.
4. Бюджетний кодекс України № 2456-VI Кодекс від 08.07.2010 : остання редакція від 01.01.2011 [Електронний ресурс]/ Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17>
5. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 : остання редакція від 01.01.2011 [Електронний ресурс]/ Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>

6. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Фінанси: Підручник. – К. ; 2019. 652 с.
7. Зайцева Л. О. Фінанси : навч.-метод. посіб. : [для студентів ВНЗ екон. спрямування, аспірантів, викладачів, науковців, фахівців-практиків] / Зайцева Людмила Олексіївна ; М-во освіти і науки України, ДЗ "Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка". Чернігів : ЧНТУ, 2019. 233 с.
8. Івашко О. А. Теорія фінансів : навч. посіб. / О. А. Івашко ; М-во освіти і науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Вид. 2-ге доп. і перероб. — Харків : Панов А. М., 2020. 407 с
9. Коваленко М. М., Гончаренко М. В. Економічне врядування та публічні фінанси : навч. посіб. [для студентів екон. спец. ВНЗ] / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харків. регіон. ін-т держ. упр. — Харків : Магістр, 2019. 239 с.
10. Колосова В. П. Фінанси міжнародних інституцій в Україні ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 503 с.
11. Мельничук Л. Ю. Ротарь О. М. ; Фінанси : навч. посіб. / М-во освіти і науки України, Одес. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. 2-ге вид., перероб. і допов. Одеса : Астропринт, 2017. 454 с
12. Мицак О. В., Андрейків Т. Я., Чуй І. Р. Міжнародні фінанси : навч. посіб. ; Центр спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2020. 193 с.
13. Місцеві фінанси в системі соціально-економічного розвитку регіону / [Ковалевич Д. А. та ін. ; за ред. Д. А. Ковалевич] ; М-во освіти і науки України, Чернів. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту, Каф. фінансів, банк. справи та підприємництва. Чернівці : Технодрук, 2017. 207 с.
14. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія) : Навч. посібник. / В.М. Опарін — К. : КНЕУ, 1999. — 164 с. — М-во освіти України. КНЕУ.
15. Орищин Т. М.. Фінанси : навч. посіб. [для підгот. бакалаврів за спец. 072 "Фінанси, банк. справа та страхування"] ; М-во освіти і науки України, Івано-Франк. нац. техн. ун-т нафти і газу. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 322 с.
16. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 : остання редакція від 01.01.2011 / Верховна Рада України. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
17. Савастєєва О. М. Фінансові системи зарубіжних країн : навч. посіб. : [для здобувачів рівнів освіти спец. 072 "Фінанси, банк. справа та страхування", ін. екон. спец. аспірантів, викладачів, керівників міжнар. компаній] ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Київ : Гуляєва В. М., 2019. 176 с.
18. Теорія публічних фінансів : навч. посіб. : [для студентів екон. спец. закл. вищої освіти, аспірантів, викладачів, а також учнів серед. освіт. закл. екон. спрямування] / А. С. Абрамова [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Ф-т фінансів, підприємництва та обліку, Каф. публ., корпорат. фінансів та фінанс. посередництва. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 320 с.
19. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні) : підруч. для студентів ВНЗ / В. О. Онищенко, А. Ю. Бережна, Л. О. Птащенко, І. Б. Чичкало-Кондрацька ; [за ред. В. О. Онищенко] ; М-во освіти і науки України, Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. Київ : Центр учб. літ., 2016. 599 с.
20. Фінанси : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [Л. В. Лисяк, С. В. Качула, Л. О. Міщенко, Д. А. Міщенко ; за ред. Л. В. Лисяк] ; М-во освіти і науки України, Ун-т мит. справи та фінансів. Дніпро : Акцент ПП, 2017. 297 с.
21. Фінанси : підручник / [І. О. Лютий та ін.] ; за ред. І. О. Лютого ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Ліра-К, 2017. 727 с.
22. Фінанси різних форм бізнесу : навч. посіб. / [Н. Г. Пігуль, О. В. Дейнека, Н. А. Дехтяр, О. В. Люта] ; М-во освіти і науки України, Сум. держ. ун-т. — Суми : Сум. держ. ун-т, 2017. — 336 с.
23. Щур Р. І. Фінанси об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації в Україні ; М-во освіти і науки України, Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2019. 393 с.
24. Юрій Е. О., Ковальчук Н. О. Корпоративні фінанси : навч. посіб. : [для викладачів та студентів ВНЗ екон. профілю, фахівців фін. сфери] ; М-во освіти і науки України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Рута, 2019. 439 с.
25. Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Ливдар М. В. Фінанси : навч. посіб. Львів : Простір «М», 2018. 297 с.